Izbori za parlament EU pokazali su da stranke „desne" orijentacije, bez obzira na mali odaziv glasača, povećavaju svoj utjecaj u svekolikoj društvenoj, pa, prema tome, i gospodarskoj sferi. I koliko god govorili o rajnskom modelu kapitalizma i socijalnoj senzibilnost tog u odnosu na anglosaski model očito je da socijalna senzibilnost ostaje u granicama pojedinih država i nikako da se „prelije" izvan nacionalnog okvira i tako postane tekovina svih članica Europske unije.

Da li izbori iznenađuju?

Nipošto! Sve vodeće zemlje Europske unije, u gospodarskoj krizi, napuštaju ciljeve Europske unije i koncentriraju se na probleme svojih gospodarstava. Na tom planu, kao što je i za očekivati, najviše je napravila kancelarka Merkel koja je svu enregiju usmjerila da rješi problem njemačkog gospodarstva kako bi učinci krize bili što manji i što kratkotrajniji. Francuska, Italija, i gle čuda – bez navodnika - Engleska, također prednost daju učincima krize na nacionalnoj razini. Odista Engleska, majka liberalizma i neoliberalizma, odlučno je krenula u rješavanju problema engleskog gospodarstva, poglavito financijske industrije.

Male i tranzicijske zemlje u tim i takvim uvjetima dodatno će platiti cijenu gospodarske krize. Čak i u fair uvjetima nerazvijene zemlje plaćaju veću cijenu krize jednostavno zato što su gospodarski inferiorne. Pridodam li ovom deficite platnih bilanci i, temeljem njih, veliki inozemni dug; nerazvijene zemlje će dodatno „oslabiti" ionako nezavidan položaj u ovom globaliziranom svijetu.

Okruženje EU dodatno komplicira stvari. Tako Kina i SAD postižu dogovore koji rezultiraju rastom privredne saktivnosti u Kini, s jedne strane, i, s druge strane, pokrićem inozemnog duga SAD-a odnosno slobodu tiskanja dolara od strane FED-a.

Iz ove krize mogla bi automobilska industrija SAD-a izaći jača nego što je to bila prije krize. Kontrolirani stečaj GM, po mome mišljenju, znači jačanje GM kojem Vlada može, što i čini, odobriti dodatnu financijsku inekciju koliku i kakvu god želi. „Očišćeni" GM vjerojatno postat će igrač koji će diktirati uvjete drugim automobilskim tvrtkama na način koji sada nismo u stanju identificirati. U cijeloj priči vjerojatno će dobro proći „Opel", „Fiat" i francuski proizvođači automobila koji su, uostalom, i do sada bili dragi francuskoj vlasti. Izneseni primjer valja interpretirati kao određenje i nije precizna prognoza što će se dogoditi iako mislim da će se stvari odvijati u navedenom pravcu. Očito je kriza globalnog gospodarstva šansa za velike i snažne igrače i ograničenje za male i nevažne igrače kakve su, na žalost, male i nerazvijene zemlje.

Oni koji poslože svoju poslovnu kombinaciju prvi izlaze iz krize i bit će dobitnici. Oni koji čekaju da ih drugi izvlače iz krize bit će gubitnici. Rečeno predstavlja novu podjelu karata na gospodarskom palnu sa svim zamislivim i nezamislivim implikacijama te činjenice.

Prema tome, opstanak eura neće biti rezultat monetarne i kreditne politike euro zone već interesa naznačajnijih igrača eurozone.

I na kraju prognoza. Očpekujem da će Njemačka, pod vodstvom kancelarke Merkel, biti glavni dobitnik u novoj podjeli karata. Što se tiče Hrvatske perspektiva nije ružičasta što se tiče gospodarstva, jednako kao i željenog članstva u Europskoj uniji.